

Källkritik i historia

Historiker arbetar med händelsen långt bakåt i tiden, vilket gör det svårt att skapa sig en bra bild av vad som hänt. För att komma så nära verkligheten som möjligt blir det därför extra viktigt att arbeta källkritiskt. Den här kartan ger en översikt över fyra viktiga kriterier för källkritik i historia.

Fyra kriterier:

Tid

Källan ska vara från samma tid som händelsen den beskriver. Även de som var med kan minnas fel om det gått för lång tid efter själva händelsen.

Tendens

Om de som berättar har ett politiskt eller ekonomiskt intresse kommer de troligtvis att vinkla fakta till sin egen fördel. På samma sätt kan olika sidor i en konflikt ge olika bilder av samma händelse. Historiker måste ta hänsyn till detta när de granskar en källa.

Äkthet

Självklart måste källan vara äkta. Förfalskning är ovanligt men förekommer när någon vill tjäna pengar, bli berömda eller dölja något i historien.

Beroende

Primära källor (förstahandskällor) är skrivna av de som var där. Sekundära källor (andrahandskällor) är texter skrivna om händelsen med primära källor som källa. För att vara mer säker på att ha fått rätt bild av en händelse är primära källor att föredra eftersom fakta kan vinklas eller tappas bort när det återberättas av andra. Det är också viktigt att söka efter flera av varandra oberoende primärkällor för att få en komplett bild.